

Pokud speciální norma pro to nebo ono řízení nestanoví zásadu koncentrační, tvoří řízení správní až do konečné stolice správní jednotný celek, čehož důsledkem jest, že strana může před vyšší stolicí správní uváděti nové skutečnosti a nabízet nové důkazy, nemohouc býti prekludována tím, že je nepřednesla hned před stolicí prvou (srov. Boh. A 7647/28). Zásadu tu recipovalo také vlád. nař. č. 8/1928 Sb. (správní řád), když v § 79 stanoví: »Byly-li v odvolání uvedeny nové skutečnosti nebo navrženy nové důkazy, má úřad o tom, pokud nejsou novoty vůbec vyloučeny, ihned vyrozuměti odvolatelova odpůrce...«

Předpisu, jenž by v řízení podle § 239 zák. č. 221/1924 Sb. stanovil zásadu koncentrační a tak vylučoval novoty v řízení opravném, nař. rozhodnutí neuvádí a nss neshledal; musil proto nalézt, že žal. úřad porušil zákon, když vyslovil preklusi st-lovu s námitkou promlčení.

Č. 12.252.

O b č a n s t v í s t á t n í: I. Funkcí v zájmu cizího státu ve smyslu § 1 odst. 3 lit. d) úst. zákona č. 152/1926 Sb. je rozuměti vyvíjení určité činnosti nebo uplatňování moci v zájmu cizího státu; činnost ta musí býti v určité relaci k právnímu řádu. — II. Projev politického smýšlení, resp. příchyllosti k určité vládě cizího státu sám o sobě nevylučuje z nároku na udělení stát. občanství podle § 1 odst. 3 lit. d) cit. zákona č. 152/1926 Sb.

(Nález z 8. ledna 1936 č. 20.688/35.)

V ě c: Štěpán T. v Dolní Čepeni proti rozh. min. vnitra v Praze z 2. srpna 1933 o státním občanství.

V ý r o k: Naříkané rozhodnutí se zrušuje pro vadnost řízení.

D ů v o d y: St-lově žádosti za udělení československého státního občanství podle úst. zák. z 1. července 1926 č. 152 Sb. žal. úřad nař. rozhodnutím nevyhověl, protože st-l jest podle § 1:3 lit. d) cit. úst. zák. vyloučen z nároku na udělení československého státního občanství. V odůvodnění tohoto výroku se praví, že st-l dle své vlastnoručně vyplněné a podepsané přihlášky do československého vojska čís. 49.702/20 ostkm. a jejího doplňku sloužil až do března 1919 aktivně u 5. maďarského husarského pluku, složil dne 9. listopadu 1918 přísahu maďarské vládě Karolyiho, pobíral od 28. října 1918 vojenské požitky od býv. min. války, od 1. ledna 1919 od husarského pluku č. 5 a svoji pensi od uh. likvidace ve Vídni. Konstatováno bylo, že st-l zdržoval se od státního převratu v Dolním Čepeni, jenž byl po stažení maďarských vojenských oddílů ze Slovenska teprve v prosinci 1918 obsazen československým vojskem, takže st-l meškal od státního převratu až do této doby na území obsazeném maďarským vojskem, jehož byl členem.

O stížnosti na toto rozhodnutí uvážil nss toto:

Podle ustanovení § 1 odst. 3 lit. d) úst. zák. č. 152/1926 Sb. jsou vyloučeni z nároku na udělení československého státního občanství, kdož po 28. říjnu 1918 vykonávali mimo území Československé republiky

funkce v zájmu cizího státu. Tento vylučovací důvod shledal žal. úřad předně v okolnosti, že st-l sloužil až do března 1919 aktivně u 5. maďarského husarského pluku. Dovojuje to z přihlášky do československého vojska, kterou st-l vlastnoručně vyplnil a podepsal, a z doplňku jejího, jež st-l rovněž vlastnoručně vyplnil, a zaručil se svou ctí a vlastnoručním podpisem za správnost údajů v něm obsažených. Stížnost po této stránce namítá, že zjištění toto není ve shodě se skutečností a je v rozporu se spisy.

St-l v přihlášce z 13. září 1919 uvedl jako dosavadní pluk, oddíl atd., kde jest od 20. října 1918 veden v hlavní (kmenové) knize, »Husarský pluk č. 5, od března 1919 na odpočinku«; v doplňku přihlášky k otázce »přesné vypsání služby u vojska od 28. října 1918« uvedl, že byl do 31. prosince 1918 křídelním pobočníkem u polního maršálka Rohra, pak vystřídán a zařaděn do stavu husarského pluku č. 5, ale ihned dán na dovolenou a že je od března 1919 na odpočinku. Není tedy v přihlášce té nikde uvedeno, jak se v nař. rozhodnutí tvrdí, že st-l aktivně s l o u ž i l do března 1919 v maďarské armádě.

Vylučovací důvod, kterého se žal. úřad dovolává, žádá v y k o n á v á n í funkce v zájmu cizího státu. Funkcí dlužno tu rozuměti vyvíjení určité činnosti nebo uplatňování moci v zájmu cizího státu. Činnost ta musí býti v určité relaci k právnímu řádu, má-li být i považována za funkci ve smyslu právním. Spisy, jmenovitě přihláškou st-lovou a jejím doplňkem, není bezpečně na jisto postaveno, že st-l po státním převratu fakticky konal službu vojenskou ve vojště cizího státu. V přihlášce uvedl st-l svoji vojenskou hodnost a pluk, u něhož byl před odchodem na odpočinek veden v hlavní (kmenové) knize. Při výslechu pak udal, že v srpnu 1918 přišel od vojska domů, od té doby se stále zdržoval v Dolním Čepeni a Maďarské republice žádnou službu nikdy nekonal. Nemá tedy zjištění nař. rozhodnutí, že st-l konal od státního převratu až do března 1919 činnou službu vojenskou v maďarském vojště, dostatečné opory ve spisech.

Nař. rozhodnutí dále opírá se o důvod, že st-l 9. listopadu 1918 složil přísahu vládě Karolyiho.

Nehledíc k tomu, je-li okolnost ta ve shodě se skutečností, poněvadž st-l ji taktéž popřel a příslušné prohlášení v přihlášce vysvětloval nedopatřením nebo nedorozuměním, nespadá okolnost tato podle názoru nss sama o sobě pod pojem vykonávání funkce v zájmu cizího státu. I kdyby bylo pravdivé, že st-l přísahu vládě Karolyiho složil, nebylo by v této okolnosti samé o sobě lze spatřovati vykonávání nějaké funkce v zájmu cizího státu po rozumu § 1 odst. 3 lit. d) úst. zák. č. 152/1926 Sb., nýbrž jen projev politického smýšlení, resp. příchynosti k určité vládě cizího státu. Takovýto projev sám o sobě nevylučuje z nároku na udělení československého státního občanství po rozumu cit. zákonného ustanovení.

V odůvodnění nař. rozhodnutí uvádí se také, že st-l pobíral od 28. října 1918 vojenské požitky od bývalého ministra války, od 1. ledna 1919 od husarského pluku č. 5 a svoji pensí od uherské likvidace ve Vídni. Tyto okolnosti, i kdyby byly pravdivy, jsou pro zodpovědění otázky, konal-li st-l funkce v zájmu cizího státu, bez právního významu.

Z toho, co bylo uvedeno, je patrné, že výsledky řízení provedeného o žádosti st-lově, pokud byly shrnuty v odůvodnění nař. rozhodnutí, neposkytují dostatečného podkladu pro závěr, že st-l vykonával po 28. říjnu 1918 funkce v zájmu cizího státu.

Je-li tomu tak, pak dlužno nař. rozhodnutí zrušiti podle § 6 zák. o ss, aniž je třeba zabývat se další otázkou, vykonával-li st-l po 28. říjnu 1918 funkce v zájmu cizího státu »mimo území Československé republiky«.

Č. 12.253.

Samospráva obecní. — Domovské právo: Vzdání se nějakého práva příslušejícího obci je právně účinné jen, když na vzdání se tohoto práva usneslo se obecní zastupitelstvo, pokud k platnosti tohoto usnesení nevyžaduje se vyššího schválení.

(Nález z 8. ledna 1936 č. 20.689/35.)

Věc: Obec Telice proti rozh. zem. úřadu v Praze z 13. dubna 1933 o domovské příslušnosti.

Výrok: Stížnost se zamítá pro bezdůvodnost.

Důvody: Okr. úřad ve Stříbře výměrem ze 7. září 1932 rozhodl k žádosti obce Poběžovic, že František B. nabyt podle § 2 zák. z 5. prosince 1896 č. 222 ř. z. nároku na výslovné přijetí do domovského svazku stěžující si obce, poněvadž je československým státním občanem, zdržoval se po dosažení svéprávnosti po 10 let dobrovolně a nepřetržitě v Telicích a v této době podle udání dosavadní domovské obce nepřipadl veřejnému chudinskému zaopatření na obtíž.

Stěžující si obec bránila se v odvolání námitkou, že obec Poběžovice prohlášením z 9. ledna 1929 vzdala se práva uplatňovati domovskou příslušnost jmenovaného v obci Telicích.

Žal. úřad toto odvolání zamítl z důvodů výměru I. instance a podotkl k vývodům odvolání, že řečené prohlášení obce Poběžovic nemá na otázku přijetí do domovského svazku žádného právního účinku.

Stížnost na toto rozhodnutí podaná tvrdí, že jest položeno do vůle obce, chce-li uplatňovati nárok na přiznání domovského práva svému příslušníku v jiné obci, a že tedy jest ponecháno pravomoci obce vzdáti se pravoplatně tohoto nároku. V daném případě se obec tohoto nároku vzdala a nebyla tudíž oprávněna jej uplatňovati, neboť není kogentní normy, podle níž by obec byla povinna uplatňovati nárok na přiznání domovského práva svému příslušníku v jiné obci.

Tuto stížnost neuznal nss důvodnou z těchto úvah:

Městský úřad v Poběžovicích vydal listinu z 9. ledna 1929 označenou jako »potvrzení«. V ní potvrzuje, že město Poběžovice nebude uplatňovati nárok, aby František B., bydlící v Telicích, byl přijat do domovského svazku obce Telic ani tenkrát, až uplyne 10 let jeho pobytu v obci Telicích. Dodáno bylo, že toto »potvrzení« se vydává za tím účelem, aby František B. podržel svoje »pracovní místo«. Prohlášení je podepsáno v zastoupení starosty jedním členem městské rady. — Soud